

THE WORLD BANK

IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Giải pháp thuế hỗ trợ phục hồi kinh tế ... và hơn thế

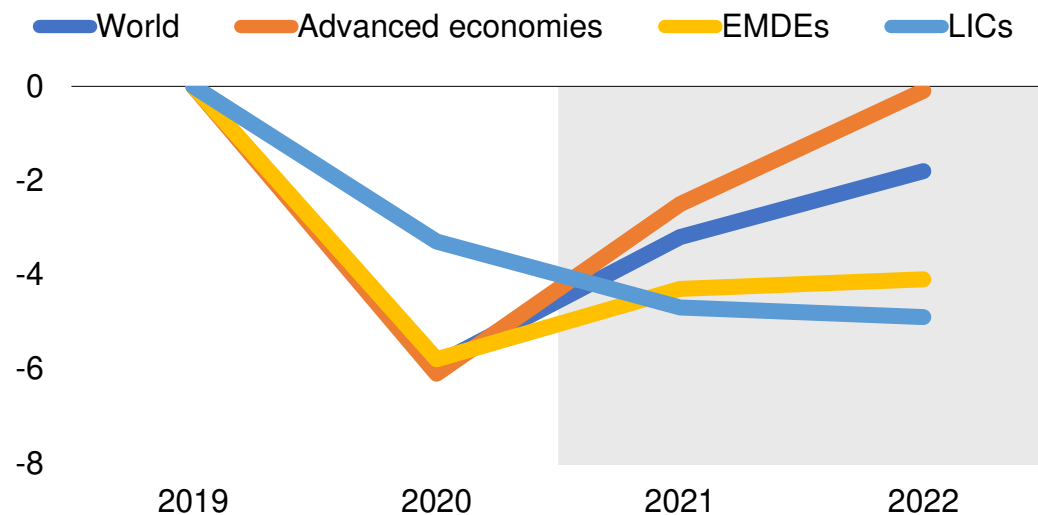
Kinh nghiệm quốc tế và Khuyến nghị đối với Việt Nam

Những thông điệp chính

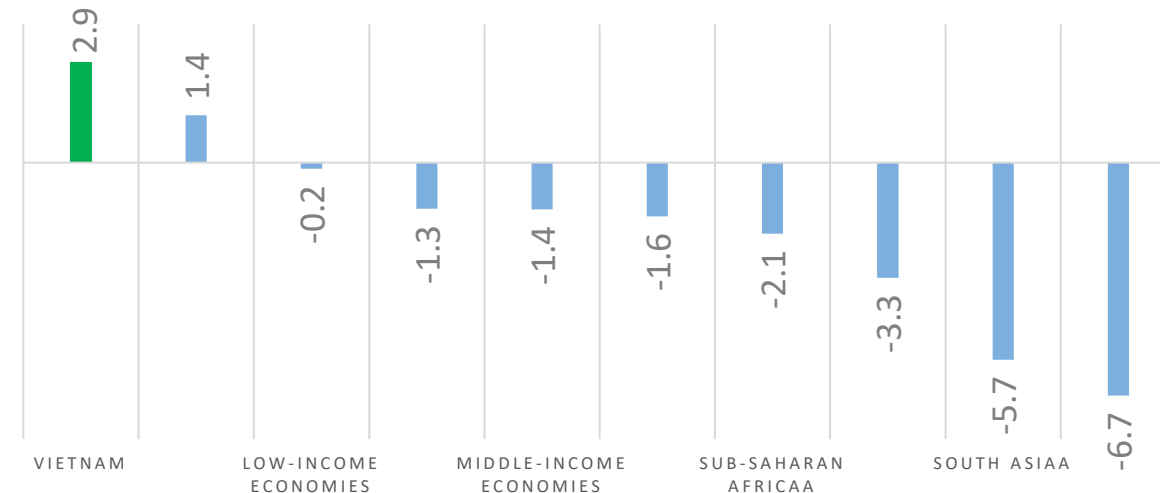
1. Việt Nam đã phải hứng chịu **cú sốc kinh tế lớn nhất** trong vòng 50 năm qua.
2. Chính sách thuế có thể bảo vệ người dân và doanh nghiệp, thúc đẩy tiêu dùng và các hoạt động sản xuất, đồng thời tái cân bằng sự bất bình đẳng.
3. Bây giờ là **thời điểm tốt** để xem xét cải cách thuế vì chính phủ có không gian tài chính, trong khi một hệ thống thuế hiệu quả hơn sẽ hỗ trợ tham vọng trở thành nền kinh tế có thu nhập cao của đất nước trong 25 năm tới.

Khủng hoảng toàn cầu và quốc gia chưa có tiền lệ

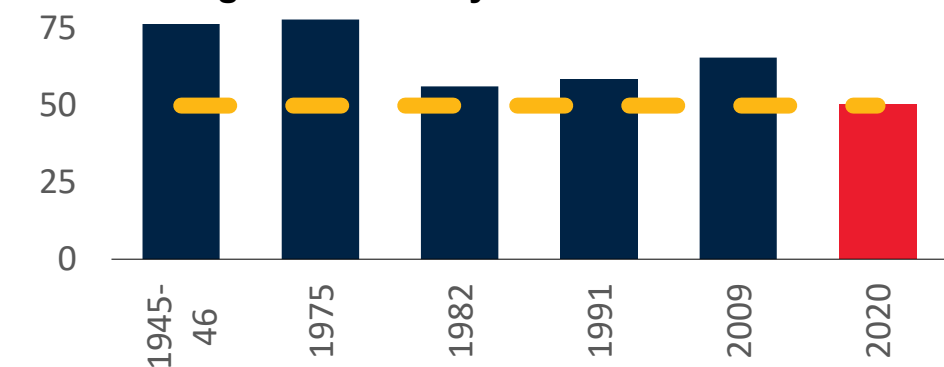
Độ lệch của sản lượng so với các dự báo trước đại dịch

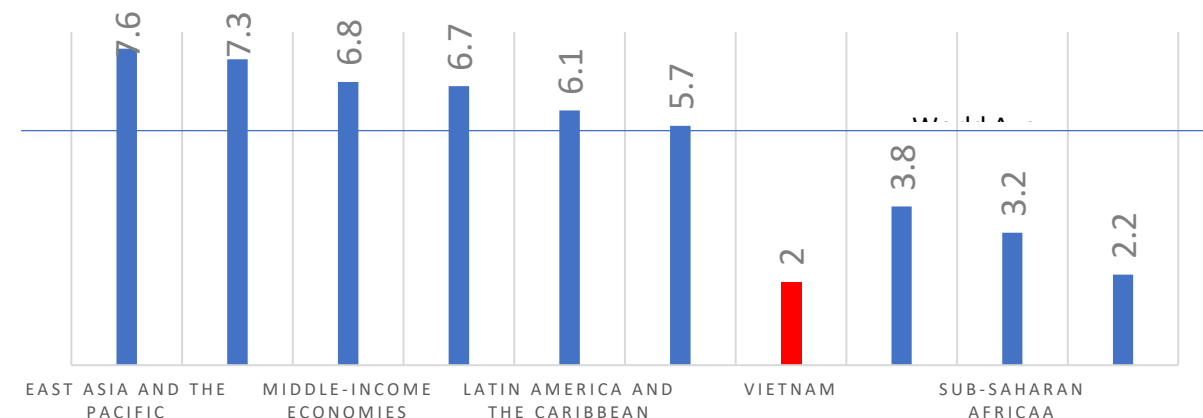
Việt Nam vẫn là một ngôi sao trong năm 2020

Tỷ lệ các quốc gia vượt đỉnh bình quân đầu người trước suy thoái sau 2 năm

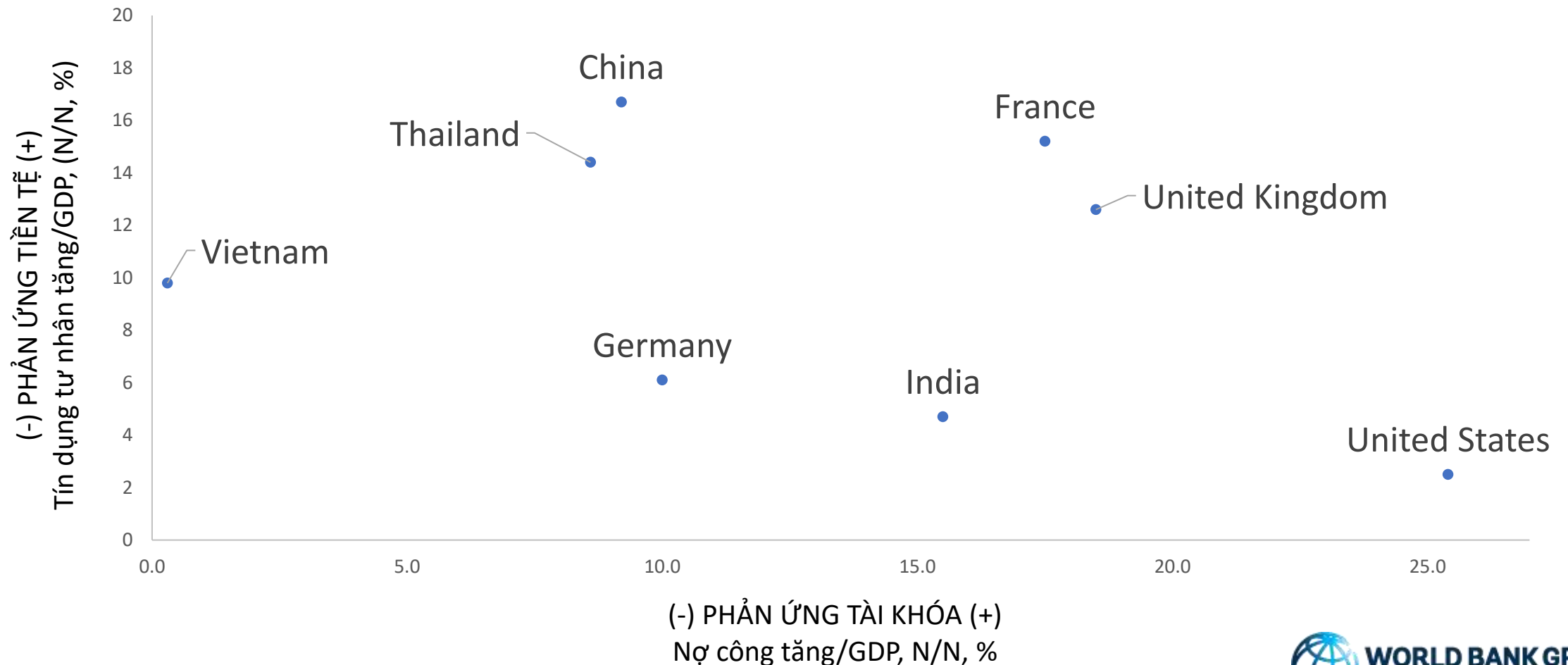
Việt Nam có kết quả dưới mức trung bình vào năm 2021

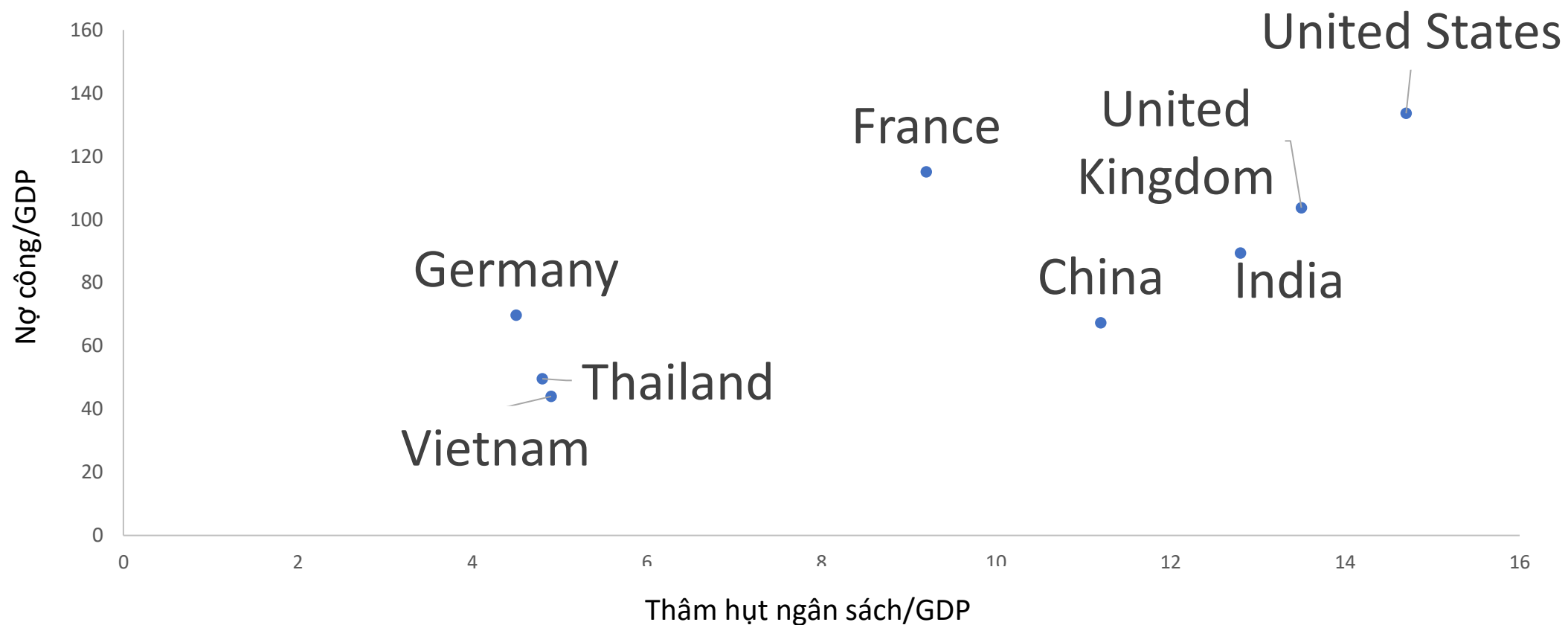
Nguồn: Báo cáo Triển vọng Kinh tế Toàn cầu của WB tháng 6 năm 2021

Nguồn: Dữ liệu của Bộ Tài chính Việt Nam và tính toán của cán bộ WB

Việt Nam là một ngoại lệ trong phản ứng chính sách đối với COVID

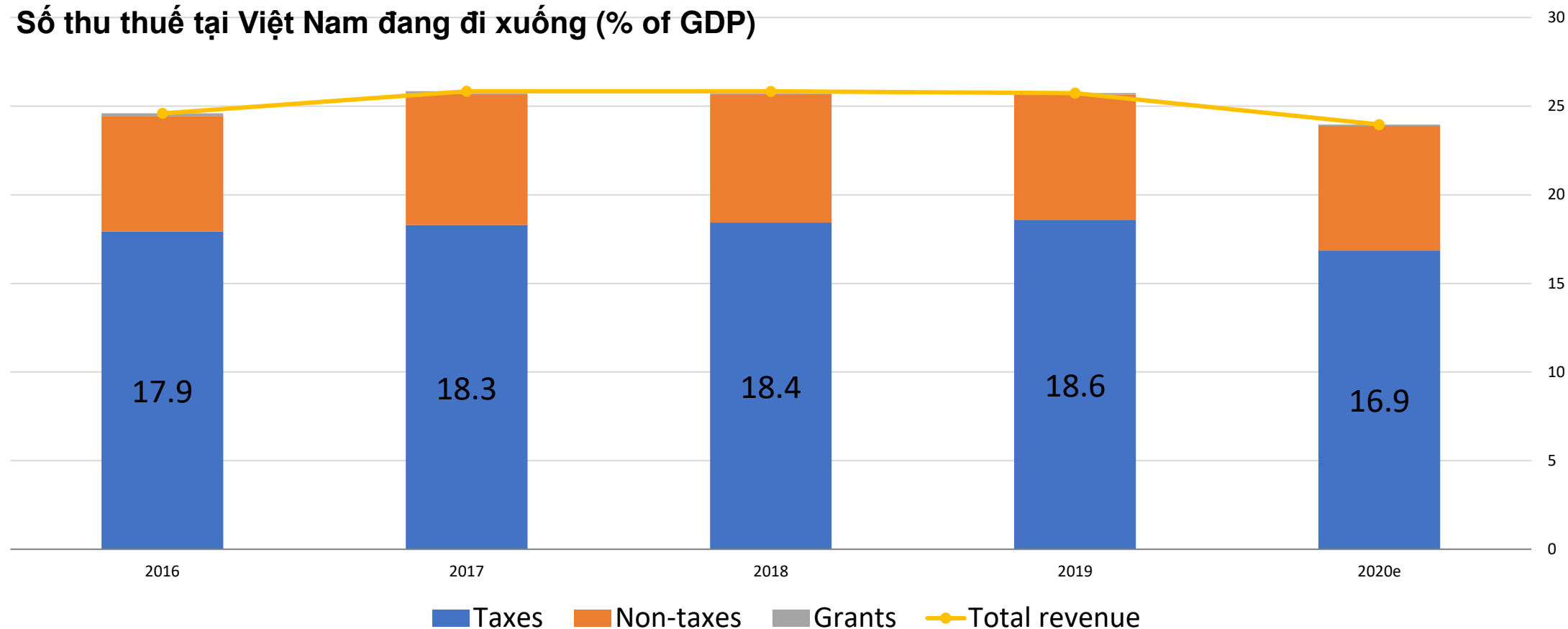

Không gian tài khóa cho phép sáng tạo

Kể cả trong khi số thu thuế đang giảm

Số thu thuế tại Việt Nam đang đi xuống (% of GDP)

Chính sách thuế trong và sau đại dịch COVID

Phản ứng của một số quốc gia

Hỗ trợ doanh nghiệp

Giải pháp	Một số ví dụ
Tạm hoãn việc kê khai & nộp thuế	Canada, Chile, Czech Republic, Russia, South Africa, Malaysia, Philippines, Thailand
Giảm thuế suất	Australia, Belgium, Columbia, Greece
Hoàn thuế nhanh	Austria, China, New Zealand, Switzerland, Peru, Poland, South Africa, UK
Tạm ngừng việc thanh tra, kiểm tra thuế	Canada, France, Nigeria, Korea, Uruguay, US

Thúc đẩy tiêu dùng, đầu tư và việc làm

Giải pháp	Một số ví dụ
Giảm thuế tiêu dùng	Australia, Columbia, Czech Republic, Germany, Greece, Ireland, Uruguay, Thailand
Khấu trừ thuế và trợ cấp thuế cho các doanh nghiệp mục tiêu nhằm hỗ trợ R&D, đổi mới và đầu tư	Australia, Canada, China, Indonesia, Italy, Malaysia, Philippines, Thailand
Giảm thuế tiền lương hoặc tăng cường trợ cấp thuế nhằm vào việc làm	Australia, Canada, China, Ireland, Mexico, South Africa, Thailand, United States

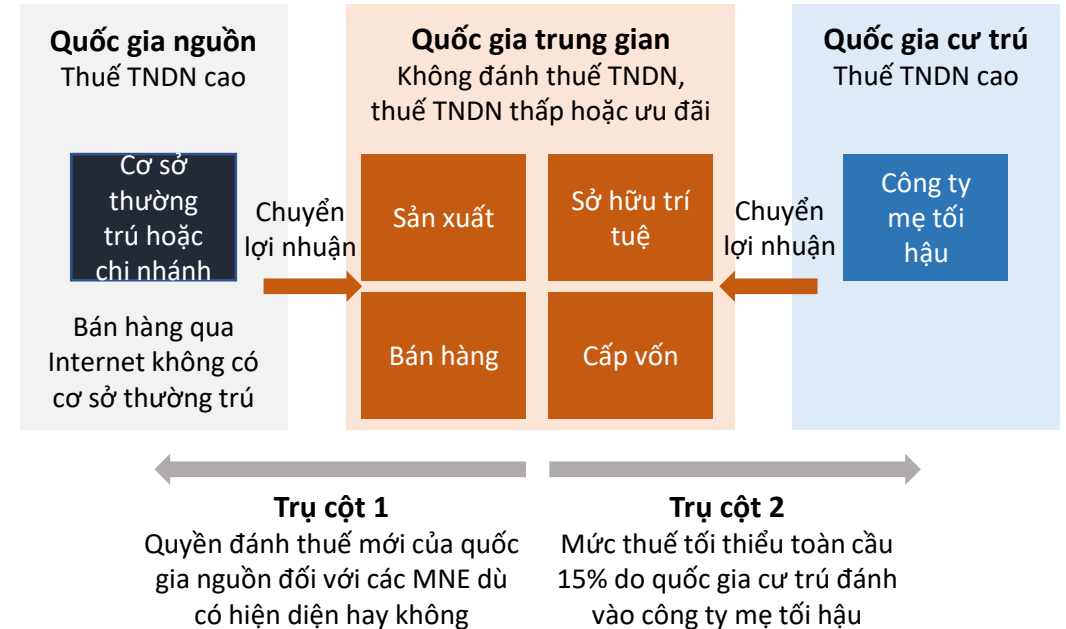
Tăng thu, cải thiện công bằng, sức khỏe và phát triển xanh

Giải pháp	Một số ví dụ
Áp dụng / tăng thuế đánh vào người giàu	Argentina, Spain, Belgium
Tăng thuế tiêu thụ đặc biệt và áp dụng/tăng thuế carbon	Belgium, Ireland, Latvia, Netherlands, South Africa, Sweden
Áp dụng hoặc tăng thuế bất động sản	Korea, UK
Đánh thuế đối với nền kinh tế số (Một số quốc gia đã thông báo tạm hoãn áp dụng sắc thuế này nhằm chờ đợi một thỏa thuận quốc tế)	China, Indonesia, France, Mexico, New Zealand, Russia, Spain, Thailand, UK

Khuyến nghị đối với cải cách thuế tại Việt Nam

Bối cảnh mới đòi hỏi giải pháp mới

- Phục hồi sau khủng hoảng là ưu tiên hàng đầu
  - cần hành động nhanh để kích thích tiêu dùng và hỗ trợ người dân và doanh nghiệp.
- Nhưng không được quên mô hình tăng trưởng mới của Việt Nam
  - Chiến lược PTKTXH nhấn mạnh các ngành có giá trị gia tăng cao, phát triển bình đẳng và xanh
- Và một thỏa thuận thuế toàn cầu không xa
  - các ưu đãi thuế như miễn giảm thuế không còn hiệu quả vì tất cả các nhà đầu tư nước ngoài sẽ phải trả mức thuế tối thiểu là 15% tại quốc gia cư trú.

ODI - Cải cách thuế thu nhập doanh nghiệp quốc tế - Tháng 10 năm 2021

Một số nguyên tắc cải cách

- Một cách tiếp cận toàn diện và chặt chẽ trong việc cải cách thuế
  - Xem xét cân đối nhu cầu chi
  - Tránh chọn lựa những cải cách đơn lẻ - *Những cải cách đơn lẻ cần phù hợp với toàn bộ hệ thống thuế*
- Phù hợp với các thông lệ quốc tế tốt về hệ thống thuế
  - Hiệu quả cao và thân thiện với tăng trưởng - *chính sách thuế xấu giết chết doanh nghiệp và cuối cùng là thu ngân sách*
  - Bình đẳng và công bằng - *bạn sẵn sàng nộp thuế nhưng không nhiều hơn người hàng xóm*
  - Chi phí tuân thủ và chi phí quản lý thấp - *hệ thống thuế phức tạp tạo ra gánh nặng tuân thủ cao hơn cho người nộp thuế và tăng chi phí quản lý thuế*
- Tất cả các biện pháp kích thích phải mang tính chất tạm thời kèm theo thời hạn ngừng áp dụng cùng với việc giám sát và đánh giá các biện pháp đó

Một số đề xuất cải cách

	Các mục tiêu chính sách đạt được			
	Hỗ trợ phục hồi kinh tế	Hỗ trợ mô hình tăng trưởng mới	Phù hợp với bối cảnh toàn cầu	Tăng thu
Thay thế các ưu đãi thuế dựa trên lợi nhuận (miễn, giảm thuế suất) đã lỗi thời bằng các ưu đãi thuế dựa trên chi phí cho phép các doanh nghiệp mục tiêu được khấu trừ bổ sung: (i) Chi phí vốn; (ii) Chi phí lao động; và / hoặc (iii) Chi phí lãi vay	Có	Có	Có	Không
Tạm thời giảm thuế suất thuế giá trị gia tăng đối với một số hàng hóa và dịch vụ	Có	Không	Không	Không
Tăng cường các quy định chống chuyển dịch lợi nhuận	Không	Có	Có	Có
Áp dụng/tăng cường đánh thuế của nền kinh tế kỹ thuật số	Không	Có	Có	Có
Giảm danh mục hàng hóa, dịch vụ thuộc diện miễn thuế giá trị gia tăng hoặc hưởng thuế suất 5%	Không	Có	Có	Có
Tăng thuế tiêu thụ đặc biệt và áp dụng/tăng thuế carbon	Không	Có	Có	Có
Ban hành thuế tài sản	Không	Có	Có	Có

Một số ý tưởng táo bạo “chỉ” dành cho phục hồi kinh tế

Cân bằng gánh nặng COVID giữa các thể hệ

Thể hệ hiện tại đang bị ảnh hưởng bởi cuộc khủng hoảng và vì vậy việc giảm thuế và tăng vay nợ sẽ chuyển một phần gánh nặng cho các thế hệ tương lai.

Đức và Anh đã có một số thử nghiệm thành công nhằm kích thích tiêu dùng vì việc giảm thuế suất thuế GTGT được phản ánh tương đối tốt trên giá cả.

Tăng nợ công, ví dụ, 2% GDP, sẽ cho phép cắt giảm một nửa thuế suất thuế GTGT từ 10 xuống 5%

Cân bằng gánh nặng COVID giữa thị trường lao động và thị trường vốn

Thu nhập của người lao động giảm 22%, trong khi chỉ số thị trường chứng khoán TP.HCM tăng 34% kể từ khi đại dịch COVID bắt đầu vào đầu năm 2020.

Thuế Tobin (giả sử) 0,1% đối với tất cả các giao dịch tài chính điện tử sẽ tạo ra 540 triệu đô la mỗi năm và tài trợ cho việc giảm mức đóng BHXH hoặc hỗ trợ tài chính cho những lao động bị ảnh hưởng.

Nhưng đừng quên cải cách quản lý thuế

- Tăng cường quản lý rủi ro tuân thủ
  - giám sát chặt chẽ người nộp thuế lớn, đặc biệt là những doanh nghiệp được hưởng lợi từ đại dịch
  - giảm thiểu rủi ro ngày càng tăng của việc không tuân thủ liên quan đến suy thoái kinh tế
- Tăng tốc chuyển đổi kỹ thuật số
  - Tương lai thuộc về quản lý thuế kỹ thuật số

XIN CẢM ƠN